

Erasmus + VET Strategic Partnership

IENE 8 - Ενδυνάμωση μεταναστών και προσφύγων με γονεϊκές δεξιότητες

Project ID: 2018-1-CY01-KA202-046848

Σύντομο Εκπαιδευτικό Εργαλείο Αρ. 2.2.

ΘΕΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΣΤΟΛΑΡΑ, ΒΕΝΕΤΙΑ-ΣΟΦΙΑ ΒΕΛΟΝΑΚΗ και ΑΘΗΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΕΛΛΑΔΑ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2019

National and Kapodistrian
University of Athens

Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η δημοσίευση αυτή αντανακλά μόνο τις απόψεις του δημιουργού και η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τίτλος: 1.4. Θετικός έλεγχος και ασφάλεια (για γονείς παιδιών ηλικίας 2-6 χρονών).....	3
Μαθησιακοί στόχοι.....	3
Θετικός έλεγχος και ασφάλεια	3
Βασικά σημεία.....	5
Δραστηριότητα.....	5
Αναστοχασμός.....	5
Αυτοαξιολόγηση.....	6
Βιβλιογραφία.....	6
Απαντήσεις	6

ΤΙΤΛΟΣ: 1.4. ΘΕΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 2-6 ΧΡΟΝΩΝ)

Το σύντομο αυτό εκπαιδευτικό εργαλείο θα εξετάσει πώς τα ζητήματα θετικού ελέγχου και ασφάλειας για παιδιά προσχολικής ηλικίας (παιδιά ηλικίας 2-6 ετών) σχετίζονται με τις οικογένειες των προσφύγων που βρίσκονται εν κινήσει. Είναι σημαντικό να παρέχονται κάποιες συμβουλές σχετικά με τον τρόπο εδραίωσης και διατήρησης του θετικού ελέγχου καθώς και να παρέχονται στους γονείς των προσφύγων ορισμένες βασικές πληροφορίες, που θα τους βοηθήσουν να διατηρήσουν το παιδί τους ασφαλές.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Να οριστεί ο θετικός έλεγχος και η ασφάλεια
2. Να συζητηθεί η σημασία του γονεϊκού ελέγχου και της ασφάλειας των παιδιών
3. Να καταστεί σαφές πώς μπορούν οι γονείς να προφυλάσσουν τα παιδιά από βασικούς κινδύνους
4. Να είναι σε θέση ο γονέας να θέτει και να διατηρεί κανόνες και όρια
5. Να προσδιοριστεί πώς ο θετικός έλεγχος και η ασφάλεια μπορεί να γίνονται αντιληπτά με διαφορετικό τρόπο σε διαφορετικές κουλτούρες.

ΘΕΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Ορισμοί – Ο γονεϊκός ρόλος

Τα παιδιά μεταξύ των ηλικιών 2 και 6 τείνουν να εξερευνούν τον κόσμο τους. Προσπαθώντας να είναι πιο ανεξάρτητα, υπερεκτιμούν το τι είναι υπό τον έλεγχό τους, γεγονός που τα καθιστά ευάλωτα. Η γονική υποστήριξη και ο έλεγχος διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην προετοιμασία των παιδιών για ανεξαρτησία. Ο γονικός έλεγχος έχει οριστεί ως *"το μέγεθος της επιτήρησης που ασκούν οι γονείς, οι αποφάσεις που λαμβάνουν για τις δραστηριότητες και τους φίλους των παιδιών τους και οι κανόνες που θέτουν στα παιδιά τους"* (Amato 1990). Ο έλεγχος μπορεί να θεωρηθεί ως ένδειξη αποτελεσματικής γονεϊκότητας ή ως πτυχή αρνητικής, αυταρχικής γονεϊκότητας. Ο θετικός έλεγχος σχετίζεται με τη διδασκαλία και την καθοδήγηση, ενώ ο αρνητικός έλεγχος είναι δυναμικός και χαρακτηρίζεται από θυμό, σκληρότητα, κριτική και φυσική παρέμβαση. Ως ασφάλεια ορίζεται *"η κατάσταση του να είναι κάποιος ασφαλής, η έλλειψη τραυματισμού ή πιθανότητας τραυματισμού, κινδύνου ή απώλειας ή η κατάσταση προστασίας από την πρόκληση τραυματισμών ή κινδύνων"*. (<https://www.lexico.com/en/definition/safety>).

Τι μπορούν να κάνουν οι γονείς για να είναι ασφαλή τα παιδιά τους;

Είναι σημαντικό οι γονείς να έχουν πρόσβαση σε εκπαιδευτικά εργαλεία που σχετίζονται με αυτά τα θέματα. Οι πηγές αυτές παρέχουν μια πληθώρα πληροφοριών για κοινές προκλήσεις γονεϊκού χαρακτήρα, όπως είναι οι εκρήξεις θυμού και οργής, τα προβλήματα συμπεριφοράς και η ανάληψη κινδύνων. Υπάρχουν επίσης διαθέσιμες τεκμηριωμένες πληροφορίες σχετικά με τους στόχους, που αποτελούν μέρος της ανατροφής, όπως για παράδειγμα ο σεβασμός, η υπευθυνότητα και η λήψη καλών αποφάσεων. Οι γονείς πρέπει να γνωρίζουν ότι μπορεί να αποφευχθούν βλάβες στα παιδιά, με την παροχή ασφαλούς περιβάλλοντος, με την εφαρμογή μέτρων πρόληψης και υποστηρίζοντας την εκμάθηση από τα παιδιά μεθόδων αυτοπροστασίας. Ένα παιδί που νιώθει αυτοπεποίθηση και θέλει να εξερευνηθεί εξακολουθεί να χρειάζεται στενή εποπτεία και καθοδήγηση. Εξακολουθεί να κινδυνεύει από τραυματισμούς, όπως για παράδειγμα από πτώσεις, δηλητηρίαση ή εγκαύματα χωρίς να είναι σε θέση να κατανοήσει τους πιθανούς κινδύνους ή να θυμάται τα όρια.

Οι γονείς πρέπει να μπορούν να:

- Θέτουν και να εφαρμόζουν με συνέπεια κανόνες και όρια για να βοηθήσουν το παιδί τους να μάθει για τους κινδύνους. Για παράδειγμα, να μην αφήνουν το παιδί κοντά ή γύρω από το νερό (π.χ μπανιέρα, πισίνα, λίμνη ή θάλασσα) χωρίς κάποιον να το επιβλέπει.
- Διδάξουν μερικούς βασικούς κανόνες ασφαλείας και προφύλαξης. Για παράδειγμα, να εξηγούν στο παιδί ότι ο φούρνος μπορεί να προκαλέσει εγκαύματα.
- Τηρούν υγιεινές συνήθειες. Για παράδειγμα, να πλένουν συχνά τα χέρια τους για την προστασία του παιδιού από ασθένειες και λοιμώξεις.
- Λαμβάνουν μέτρα ασφαλείας στο σπίτι. Για παράδειγμα, να αποθηκεύουν τα δηλητηριώδη προϊόντα ώστε το παιδί να μην έχει πρόσβαση σε αυτά.
- Επιλέγουν συμπεριφορές τις οποίες θα διδάσκουν τα παιδιά τους, λειτουργώντας οι ίδιοι ως πρότυπα. Για παράδειγμα, αν πλένουν τα χέρια τους πριν από το φαγητό, πιθανότατα θα το κάνει και το παιδί. (<https://www.healthlinkbc.ca/health-topics/ue5091>).

Θετικός έλεγχος και ασφάλεια όταν οι γονείς είναι μετανάστες ή πρόσφυγες

Ο γονικός έλεγχος επηρεάζεται από την κουλτούρα και την οικογενειακή σύνδεση. Συμπεριφορές και πεποιθήσεις που σχετίζονται με τον γονικό έλεγχο μπορεί να είναι ο κανόνας σε μια κουλτούρα, αλλά όχι σε μια άλλη. Για παράδειγμα, μεγαλύτερος έλεγχος επιβάλλεται στα παιδιά από τους γονείς που

προέρχονται από ανατολικές χώρες σε σύγκριση με τις δυτικές (Bornstein, 2012). Οι επαγγελματίες υγείας που εργάζονται με γονείς μετανάστες πρέπει να γνωρίζουν ότι η ανατροφή των παιδιών μπορεί να ποικίλει σε διαφορετικούς πολιτισμούς.

Το πρόγραμμα IENE 8 δίνει έμφαση στη σημασία του θετικού ελέγχου και ασφάλειας στο πλαίσιο της ενδυνάμωσης των προσφύγων και των μεταναστών γονέων με γονεϊκές δεξιότητες.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

1. Τα παιδιά μεταξύ των ηλικιών 2 και 6 τείνουν να εξερευνούν τον κόσμο τους.
2. Ο θετικός έλεγχος σχετίζεται με τη διδασκαλία και την καθοδήγηση
3. Ασφάλεια είναι η κατάσταση του να είναι κάποιος ασφαλής
4. Θέτουν και να εφαρμόζουν με συνέπεια κανόνες και όρια για να βοηθήσουν το παιδί τους να μάθει για τους κινδύνους.
5. Οι γονείς πρέπει να διδάσκουν μερικούς βασικούς κανόνες ασφαλείας και προφύλαξης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Ο έλεγχος είναι πάντα ένδειξη αρνητικής γονεϊκότητας	ΣΩΣΤΟ
	ΛΑΘΟΣ
2. Ασφάλεια είναι η κατάσταση του να είναι κάποιος ασφαλής	ΣΩΣΤΟ
	ΛΑΘΟΣ
3. Ο γονικός έλεγχος δεν επηρεάζεται από την κουλτούρα και την οικογενειακή σύνδεση	ΣΩΣΤΟ
	ΛΑΘΟΣ
4. Ο θετικός έλεγχος σχετίζεται με τη διδασκαλία και την καθοδήγηση	ΣΩΣΤΟ
	ΛΑΘΟΣ
5. Οι γονείς θα πρέπει να παρέχουν ασφαλές περιβάλλον για την πρόληψη βλάβης των παιδιών	ΣΩΣΤΟ
	ΛΑΘΟΣ

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Χρησιμοποιήστε αυτό το κενό διάστημα για να γράψετε τις απαντήσεις των πιο πάνω ερωτήσεων

ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ένας 6χρονος μετανάστης εγκαταλείπει επανειλημμένα το κέντρο φιλοξενίας χωρίς γονική άδεια. Ποιες είναι οι γονεϊκές δεξιότητες που απαιτούνται για να διασφαλιστεί η ασφάλεια του αγοριού;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Amato P. Dimensions of the family environment as perceived by children: A multidimensional scaling study. *Journal of Marriage and the Family* 1990;52:613–620.

Bornstein M. H. (2012). Cultural Approaches to Parenting. *Parenting, science and practice*, 12(2-3), 212–221. doi:10.1080/15295192.2012.683359

Braungart-Rieker, J., Garwood, M. M., & Stifter, C. A. (1997). Compliance and noncompliance: The roles of maternal control and child temperament. *Journal of Applied Psychology*, 18, 411–428.

CDC, Child Development, Positive Parenting Tips ,
<https://www.cdc.gov/ncbddd/childdevelopment/positiveparenting/index.html>

Encyclopedia of Children's Health: Safety, available at: <http://www.healthofchildren.com/S/Safety.html>

Growth and Development, Ages 2 to 5 Years, available at: <https://www.healthlinkbc.ca/health-topics/ta3612>

Health link BC, Health and Safety, Ages 2 to 5 Years. <https://www.healthlinkbc.ca/health-topics/ue5091>

Oxford Company, Lexico, available at: <https://www.lexico.com/en/definition/safety>

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

A/A	ΑΠΑΝΤΗΣΗ
1	Λάθος
2	Σωστό
3	Λάθος
4	Σωστό
5	Σωστό

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Τα παιδιά σε αυτήν την ηλικία είναι πολύ περίεργα, θέλουν να εξερευνήσουν τον κόσμο γύρω τους και ενεργούν χωρίς σκέψη. Υπερεκτιμούν το τι είναι υπό τον έλεγχό τους, γεγονός που τα καθιστά ευάλωτα σε διάφορους κινδύνους. Οι γονείς πρέπει να είναι σε θέση να δημιουργούν και να εφαρμόζουν με συνέπεια κανόνες και όρια για να βοηθήσουν τα παιδιά τους να μάθουν για τους κινδύνους. Για παράδειγμα, οι γονείς πρέπει να εξηγήσουν στα παιδιά τους γιατί δεν πρέπει να παίζουν στο δρόμο. Επιπλέον, πρέπει να

τους διδάξουν μερικούς βασικούς κανόνες ασφαλείας και προφύλαξης, όπως για παράδειγμα, πώς να είναι ασφαλή όταν συναναστρέφονται ξένους.